2024/2368

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2368 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0093/2024),

A. budući da je Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (IHI), sa sjedištem u Bruxellesu, osnovano u studenome 2021. u okviru programa Obzor Europa na razdoblje koje završava 31. prosinca 2031. ([1]); budući da je Zajedničko poduzeće IHI zamijenilo i naslijedilo Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativne lijekove, koje je osnovano u prosincu 2007. u okviru Sedmog okvirnog programa za istraživanja (FP7) na razdoblje od deset godina ([2]) (IMI 1) i čije je djelovanje produženo u svibnju 2014. u okviru programa Obzor 2020. na razdoblje do 31. prosinca 2024. ([3]) (IMI 2);

B. budući da Zajedničko poduzeće IHI ima oblik javno-privatnog partnerstva te je usmjereno na istraživanja i inovacije u području zdravlja koji su interdisciplinarni, održivi te usmjereni na pacijente; budući da članove osnivače tog zajedničkog poduzeća čine Unija, koju predstavlja Komisija, te europska sektorska udruženja COCIR i Europska federacija farmaceutske industrije i farmaceutskih udruženja, koja uključuje udruženja Vaccines Europe, EuropaBio i MedTech Europe;

C. budući da bi Zajedničko poduzeće, kako bi se povećala transparentnost, trebalo u svojoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji objavljivati relevantne informacije o doprinosima članova na razini programa; budući da bi Zajedničko poduzeće za svaki program u okviru kojeg djeluje trebalo iznijeti sve relevantne informacije za svaku kategoriju člana zaključno s krajem godine, uključujući zakonske ciljne vrijednosti doprinosa utvrđene za predmetni program, iznos primljenih doprinosa i iznos pravnih obveza; budući da bi Zajedničko poduzeće trebalo nastaviti poboljšavati transparentnost;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da računovodstvena dokumentacija Zajedničkog poduzeća IHI za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Zajedničkog poduzeća IHI na dan 31. prosinca 2022. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim datumom, u skladu s Financijskom uredbom tog poduzeća i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije; nadalje, ističe činjenicu da su, prema izvješću Revizorskog suda, transakcije na kojima se temelji godišnja računovodstvena dokumentacija zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

2. pozdravlja ulogu Zajedničkog poduzeća IHI u pretvaranju zdravstvenih istraživanja i inovacija u konkretne koristi za građane Unije;

3. napominje da je raspoloživi proračun Zajedničkog poduzeća IHI za 2022. ([4]) iznosio 272,4 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza (11,0 milijuna EUR u 2021.) i 174,8 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje (210,4 milijuna EUR u 2021.);

4. konstatira da je izvršenje proračuna odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iznosilo 96,60 % (75,91 % u 2021.), a odobrenih sredstava za plaćanje 86,25 % (95,39 % u 2021.);

([1]) Uredba Vijeća (EU) 2021/2085 od 19. studenoga 2021. o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa (SL L 427, 30.11.2021., str. 17.).
([2]) Uredba Vijeća (EZ) br. 73/2008 od 20. prosinca 2007. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za provedbu zajedničke tehnološke inicijative za inovativne lijekove (SL L 30, 4.2.2008., str. 38.).
([3]) Uredba Vijeća (EU) br. 557/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativne lijekove 2 (SL L 169, 7.6.2014., str. 54.).
([4]) Raspoloživi proračun uključuje neiskorištena odobrena sredstva iz prethodnih godina koja je Zajedničko poduzeće IHI ponovno unijelo u proračun tekuće godine, namjenske prihode i sredstva preraspodijeljena u sljedeću godinu.

5. napominje da izmjene u veličini proračuna Zajedničkog poduzeća uvelike ovise o fazi provedbe višegodišnjih programa za istraživanja i inovacije; konstatira da je 2022. Zajedničko poduzeće IHI započelo s provedbom programa Obzor Europa te stoga proračun za 2022. uključuje proračun za preuzimanje obveza za prve pozive na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa planirane za 2022.;

6. konstatira da u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća IHI za 2022. postoje znatne razlike u iznosima doprinosa priznatih po kategoriji člana (Unija i privatni članovi); napominje da je tomu uzrok činjenica da se novčani doprinosi Unije potvrđuju i priznaju pri njihovu plaćanju Zajedničkom poduzeću IHI na početku provedbe projekta, dok se doprinosi u naravi članova priznaju tek nakon potvrde nastalih i prijavljenih troškova provedbe projekta; poziva Zajedničko poduzeće IHI da dodatno radi na rješavanju problema razlike između priznatog iznosa novčanih doprinosa s jedne te doprinosa u naravi s druge strane iznošenjem informacija o pravnim obvezama Zajedničkog poduzeća IHI na kraju godine u smislu sklopljenih sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovora;

7. konstatira da Zajedničko poduzeće IHI još uvijek nije dovršilo provedbu programa FP7 ([5]);

8. u tom pogledu primjećuje da je do kraja 2022. Zajedničko poduzeće IHI u potpunosti preuzelo obveze u iznosu od 966 milijuna EUR, koliko iznosi maksimalni operativni doprinos Unije za sklopljene sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru tog programa; napominje da deset godina nakon završetka programa FP7 iznos od oko 44,9 milijuna EUR (ili 5 %) tek treba isplatiti za projekte koji još nisu dovršeni; napominje da ta razlika odgovara pet projekata u kojima se provode istraživanja o antimikrobnoj otpornosti; nadalje napominje da su dva od tih projekata dovršila svoje aktivnosti do kraja 2022.; uviđa da je antimikrobna otpornost zahtjevno područje istraživanja i cijeni znanstvenu i društvenu vrijednost financiranja razvoja novih pristupa borbi protiv otpornosti na antibiotike;

9. nadalje napominje da su se privatni članovi pravno obvezali da će osigurati doprinose u naravi u iznosu od 914,2 milijuna EUR ili 94,6 % minimalnog operativnog cilja od 966 milijuna EUR i da su od tog iznosa preuzetih obveza na kraju 2022. prijavili 831,9 milijuna EUR (ili 86 % cilja);

10. kad je riječ o programu Obzor 2020., napominje da su pravne obveze članova na razini njihovih ciljnih vrijednosti doprinosa;

11. u tom pogledu konstatira da je do kraja 2022. Zajedničko poduzeće IHI preuzelo obveze u iznosu od 1 452,1 milijuna EUR, tj. 91 % maksimalnog operativnog doprinosa Unije za sklopljene sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru programa Obzor 2020., koji iznosi 1 595,4 milijuna EUR; osim toga, primjećuje da je od iznosa preuzetih obveza preostalo otprilike 484,8 milijuna EUR (ili 33,4 %) za isplatu u narednim godinama za projekte koji još nisu dovršeni; nadalje napominje da su se privatni članovi i pridruženi partneri pravno obvezali da će osigurati doprinose u naravi u iznosu od 1 499,4 milijuna EUR (ili 94 %) minimalnog cilja od 1 595,4 milijuna EUR i da su od tog iznosa preuzetih obveza na kraju 2022. prijavili 1 078,9 milijuna EUR (ili 67,6 % cilja);

12. napominje da se, prema navodima Zajedničkog poduzeća IHI, niže stope dostizanja djelomice mogu objasniti dugim trajanjem projekata zbog prirode posebnog područja istraživanja u kojem Zajedničko poduzeće IHI djeluje i znatnom veličinom globalnih konzorcija koji provode projekte;

13. konstatira da, kad je riječ o aktivnostima u okviru programa Obzor 2020., Zajedničko poduzeće IHI nije primilo nova operativna odobrena sredstva za preuzimanje obveza jer je svoje posljednje pozive na podnošenje prijedloga zaključilo do kraja 2020.; primjećuje da je stopa izvršenja operativnih odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 87 % (2021.: 96 %);

14. slaže se sa Revizorskim sudom da bi Zajedničko poduzeće IHI trebalo izraditi akcijski plan koji sadržava rokove za dovršetak provedbe projekata odobrenih u okviru prethodnih višegodišnjih financijskih okvira;

15. kad je riječ o provedbi programa Obzor Europa, primjećuje da je 2022. Komisija uplatila novčane doprinose za administrativne troškove Zajedničkog poduzeća IHI u iznosu od samo 1,4 milijuna EUR; konstatira da Zajedničko poduzeće IHI nije zatražilo novčane doprinose za svoje aktivnosti u okviru programa Obzor Europa jer će se prva dva poziva na podnošenje prijedloga u okviru tog programa pokrenuta 2022. dovršiti tek 2023.;

([5]) Sedmi okvirni program za istraživanja i tehnološki razvoj (2007. – 2013.).

16. prima na znanje iz korporativnog godišnjeg izvješća o radu za 2022. da je Zajedničko poduzeće IHI ostvarilo dobre rezultate u odnosu na većinu ključnih pokazatelja uspješnosti IMI 2, pri čemu je često premašilo utvrđene ciljeve; posebno pozdravlja činjenicu da su u sklopu projekata Zajedničkog poduzeća IHI financiranih u okviru Zajedničkog poduzeća IMI 2 završena 24 regulatorna postupka, uključujući dva regulatorna pisma potpore, deset regulatornih kvalificiranih mišljenja, dva podneska za mišljenje o kvalifikaciji i uključivanje u šest regulatornih smjernica;

17. sa zadovoljstvom primjećuje da je udio od 58,3 % (iznad cilja od 50 %) projekata Zajedničkog poduzeća IHI koji se financiraju u okviru Zajedničkog poduzeća IMI 2 osigurao dostupnost svojih sredstava i rezultata i izvan kruga konzorcijskih partnera; ističe primjere kao što su biblioteka kemijskih spojeva, europska zbirka spojeva uspostavljena projektom ESCulab, podatkovna platforma otvorenog koda RADAR-base koju je razvio RADAR-CNS, europska udružena mreža podataka uspostavljena projektom EHDEN ili samoodrživa biobanka pluripotentnih matičnih stanica koju osigurava EBiSC2;

18. pozdravlja činjenicu da oko 67 % dokumenata izrađenih u okviru projekata koje financira Zajedničko poduzeće ima suautore iz različitih sektora, što pokazuje interdisciplinarnu prirodu istraživanja i suradnički pristup tih projekata;

Javna nabava i osoblje

19. napominje da je većina ugovornih obveza Zajedničkog poduzeća IHI 2022. sklopljena na temelju postojećih višegodišnjih okvirnih ugovora; nadalje napominje da su se, kad je riječ o opsegu, višegodišnji okvirni ugovori najčešće upotrebljavali u području IT-a, ljudskih resursa i revizijskih usluga; pozdravlja činjenicu da je nekoliko predmetnih okvirnih ugovora međuinstitucionalno, čime se smanjuje administrativno opterećenje i jamči ekonomija razmjera;

20. iz Konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu za 2022. ([6]) prima na znanje da je Zajedničko poduzeće IHI 2022. pokrenulo dva postupka javne nabave ([7]) izvan postojećih višegodišnjih okvirnih ugovora u vrijednosti većoj od 15 000 EUR;

21. pozdravlja činjenicu da su svi postupci provedeni u skladu s financijskim pravilima Zajedničkog poduzeća IHI i Financijskom uredbom kako bi se osiguralo pošteno natjecanje među gospodarskim subjektima te najpouzdanija i najučinkovitija upotreba sredstava Zajedničkog poduzeća IHI;

22. napominje da je planom radnih mjesta za osoblje predviđeno 39 privremenih djelatnika, 15 ugovornih djelatnika i jedan upućeni nacionalni stručnjak, ukupno 55 članova osoblja; konstatira da je 31. prosinca 2022. bilo popunjeno 49 radnih mjesta: 36 od 39 privremenih djelatnika (92,3 %), 11 od 15 ugovornih djelatnika (73,3 %) i 0 od 1 upućenog nacionalnog stručnjaka (0 %);

23. konstatira, kad je riječ o rodnoj ravnoteži i geografskoj ravnoteži, da otprilike 65 % osoblja čine žene, a otprilike 35 % muškarci, a na dan 31. prosinca 2022. u Zajedničkom poduzeću IHI bilo je zastupljeno 15 različitih nacionalnosti;

Sustavi upravljanja i kontrole

24. napominje da je, kad je riječ o rashodima u okviru programa FP7, ex post revizije obavilo Zajedničko poduzeće IHI, dok je za ex post revizije rashoda u okviru programa Obzor 2020. i Obzor Europa bila odgovorna Zajednička služba za reviziju koja djeluje u sklopu Komisijina DG RTD-a.

25. konstatira da je Zajedničko poduzeće IHI prijavilo reprezentativnu stopu pogreške od 2,1 % i stopu preostale pogreške od 0,8 % za rashode u okviru programa FP7 te reprezentativnu stopu pogreške od 2,7 % i stopu preostale pogreške od 0,9 % za svoje rashode u okviru programa Obzor 2020. (poravnanja i završna plaćanja) ([8]);

26. konstatira da se za program Obzor Europa ex post revizije tek trebaju provesti jer se prva međuplaćanja očekuju tek 2024.;

([6]) https://www.ihi.europa.eu/sites/default/files/uploads/Documents/About/Reports/IHI_CAAR_2022.pdf.
([7]) Uredski namještaj – 24 453,65 EUR i komunikacijska strategija – 15 950,00 EUR.
([8]) Konsolidirano godišnje izvješće o radu zajedničkog poduzeća IHI za 2022., poglavlje 4.1.1.

27. napominje da je Revizorski sud radi procjene kontrola Zajedničkog poduzeća IHI u pogledu operativnih plaćanja proveo reviziju nasumično odabranih plaćanja u okviru programa Obzor 2020. izvršenih 2022. na razini krajnjih korisnika ([9]); primjećuje da na razini korisnika Zajedničkog poduzeća iz uzorka Revizorski sud nije utvrdio nikakve pogreške ili nedostatke u kontrolama;

28. pozdravlja činjenicu da je Zajedničko poduzeće IHI do kraja 2022. osmislilo i primijenilo cjelovit pristup ex ante kontrolama koji se temelji na riziku i koji je u skladu sa smjernicama Zajedničkog centra za provedbu (CIC) uzimajući u obzir rizične okolnosti specifične za Zajedničko poduzeće IHI; napominje da je Zajedničko poduzeće IHI u tu svrhu utvrdilo najrelevantnije kriterije rizika i na temelju njih osmislilo pristup praćenju koji se temelji na riziku; primjećuje da mu je takav pristup omogućio da procijeni razinu rizika svakog projekta i korisnika tijekom glavnih faza provedbe projekta, kao što su priprema sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, izmjena tog sporazuma, izvješćivanje i plaćanje;

29. u tom pogledu napominje da je Zajedničko poduzeće IHI izradilo i interne smjernice o svojem pristupu koji se temelji na riziku te je obučilo i usmjeravalo svoje osoblje u vezi s njegovom pravilnom i dosljednom primjenom;

30. sa zadovoljstvom prima na znanje da je Zajedničko poduzeće IHI osmislilo pristup ex post revizijama koji se temelji na procjeni rizika, radi smanjenja svoje stope pogreške korištenjem usmjerenijih uzoraka kako bi se otkrili korisnici koji su najizloženiji pogreškama i kako bi time povećalo „učinak čišćenja" svojih ex post revizija; ističe da je to važna pozitivna promjena u pristupu ex post revizijama jer Komisijin okvir unutarnje kontrole za bespovratna sredstva u okviru programa Obzor Europa ne omogućuje utvrđivanje reprezentativnih uzoraka specifičnih za zajednička poduzeća, a time ni izračun specifičnih reprezentativnih stopa pogreške i stopa preostale pogreške za zajednička poduzeća;

31. konstatira da je Revizorski sud utvrdio da zajednička poduzeća koja primjenjuju razrađen pristup ex post revizijama koji se temelji na riziku imaju stopu preostale pogreške koja je ispod prosjeka zajedničkih poduzeća koja nisu primijenila takav pristup, i to zbog sustavnog utvrđivanja najrizičnijih korisnika i obavljanja revizija nad njima;

Praćenje mjera poduzetih u pogledu opažanja iz prijašnjih godina

32. napominje da su „opažanja" u konkretnim godišnjim izvješćima Zajedničkog poduzeća IHI zapravo „preporuke Revizorskog suda bez vremenskih rokova"; napominje da Revizorski sud svake godine poprati ta opažanja procjenom njihova statusa kao „otvorenih" ili „zatvorenih";

33. pozdravlja činjenicu da je Zajedničko poduzeće IHI poduzelo korektivne mjere kako bi odgovorilo na opažanje Revizorskog suda iz 2021. u vezi s dijelom doprinosa poslodavca mirovinskom sustavu Unije.

([9]) Kad je riječ o transakcijama isplate bespovratnih sredstava ispitanima na razini korisnika, prag za mjerljive pogreške iznad kojeg ih se mora prijaviti iznosi 1 % troškova obuhvaćenih revizijom.